ბარრიკადი

პოეზია ესტეტიკა პოლიტიკა

№ 1 „ცისფერი ყანწების" კვირეული გაზეთი 7 მ. ჩ.

მისამართი: თბილისი. ხელოვნების სასახლე. ივ. მაჩაბლის (ყოფ. სერგის) ქ. № 13.

კვირა, 6 იანვარი 1924 წ. მე-4 წელი გამოცემისა. განცხადების ფასი: 1 გვ. 50 კ.—მე-4 გვ. 30 კ. სტრიქონისათვის.

ბარრიკადის მეოთხე წელი

მეოთხე წელია რაც გამოდის გაზეთი „ბარრიკადი" მართალია მას არ აქვს პერიოდული გამოცემის ხასიათი, მაგრამ ნამდვილად ის შეიქნა საქართველოში პირველ ლიტერატურულ გაზეთის პროტოტიპად. ის რაც პირველად მარტო „ბარრიკადი"-ს მიღწევა იყო, დღეს საერთოა ქართულ მწერლობისთვის, ჩვენ სიამოვნებით აღვნიშნავთ ამ ფაქტს. და უფრო მიხარული ვიქნებით, თუ სხვა ჩვენი დაწყებებიც დაემყნობა ქართულ მწერლობას. „ბარრიკადი" 1920 წელს გამოვიდა ტფილისში: მაშინ ტექნიკურ დაბრკოლებათა გამო შეუძლებელი იყო „ცისფერი ყანწები"-ს გამოცემა. ვილოდით ესა რომ ეს მაშინ არ იყო „ყანწებით"-ს სავსებით გამომხატველი, ამიტომ ჩვენ შეგნებულად ვერიდებოდით, დეკლარაციებს და მანიფესტებს და ეძლეოდა „ყანწელთა". ინახავდა პაერის „ცისფერი ყანწები"-ს შემდეგ გამოცემისათვის. ასეთივე არა სრული გამოხატვა ყანწების იდეოლოგიის ახასიათებს „მეოცნებე ნიამორებს" რომელიც გამოდის ვალერიან გაფრინდაშვილის რედაქტორობით. დღემდე ბევრი მოსაზრებები და მათ შორის ტექნიკური დაბრკოლებებიც გვაიძულებს, რომ ჩვენ კიდევ განვაახლოთ „ბარრიკადი"-ს გამოცემა: ესეც ერთგვარი სუროგატი იქნება, აქ არ იქნება ის უკანასკნელი თქმა პოეზიაში რომელსაც ამზადებს „ცისფერი ყანწები"... მაგრამ საერთოდ იმდენად რამდენადაც ქართულ მწერლობა იძლევა შესაძლებლობას ჩვენ ვეცდებით ვიდგეთ მემარცხენე პოეზიის ფრონტზე. ამიტომ „ბარრიკადი" არ იქნება შემოფარგლული მარტო ყანწელებით: ჩვენ დიდი სიამოვნებით მივცემთ ადგილს ჩვენ გაზეთში ყველა იმ ახალ თუ ძველ მწერალს რომელიც გაიზიარებს ჩვენ შეხედულებას პოეზიაზე. ეგრეთვე ყველაფერი რაც იქნება აღბეჭდილი ნიჭით და მიღწევით ადგილს დაიჭერს ჩვენ გაზეთში.

მართალია მებრძოლი შკოლები პოეზიაში ყოველთვის გამოდიან მარტო მანიფესტებით, დეკლარაციებით და ჟურნალებით, მართალია თუ „ბარრიკადმა" მიიღო სისტემატიური ხასიათი ის ბევრს დაკარგავს ამ მხრივ, მაგრამ ჩვენ გვინდა გვქონდეს ჩვენი ტრიბუნა, ჩვენ გვინდა ვულაპარაკოთ საქართველოს ახალ თაობას ჩვენ. გვინდა, რომ ჩვენი პრინციპები გახდენ საერთო მომავალ პოეზიისთვის: ამისათვის ჩვენ ვიწყებთ „ბარრიკადი"-ს გამოცემის განახლებას, გვეცხადებით, რომ ჩვენთან, ექნება ადგილი ყველა ძიებას და ყველაფერს რაც აღბეჭდილია ნიჭით და „ბარრიკადის" გამოცემას მეოთხე წელს „ყანწების" გამოცემის მერვე წელს ჩვენ მოვუწოდებთ საქართველოს ახალ მწერლობას ახალ ძიებისა და ახალი გამარჯვებისკენ... პოეზიის ბარრიკადები ყოველთვის მაგრად უნდა იყოს, ყოველ დღე პოეტის ბრძოლაა მეომარობის, კონსერვატორობის და სიძველის წინააღმდეგ ჩვენ გვგონია დღეს ბევრია დაცხრილული ამ ახალ წამებით და ტანჯვით და ბევრისთვის პოეზია იხსნება ახალ ლურსმებს... ამიტომ გვგონია ეს ხალხი ჩვენთან იქნება. თვითონ „ცისფერ ყანწები"-ს ჯგუფში, რომელნიც შვიდი წელია ერთად თანამშრომლობენ არ არის სრული ერთნაირობა აზრის, რათ შორისაც ხშირია ერთმანეთის დაშორება და ეს დავა გადატანილი იქნება „ბარრიკადი"-ს ფურცლებზე.

მაგრამ ყოველ ასეთ პოლემიკის დროს დაცული იქნება ის დისციპლინა, რომელმაც „ყანწებს" გააძლებინა აქამდის...

თავისთავად ცხადია, რომ მწერლები ახალ მწერლობის კავშირიდან, რომელთანაც ჩვენ გვაერთებს სამი წელი ორგანიზაციული მუშაობისა და ძიებები პოეზიაში იქნებიან ჩვენი უახლოესი თანამშრომლები.

7 წელიწადი

7 წელიწადი შესრულდა მას შემდეგ, რაც პირველად დატრიალდა „ცისფერი ყანწების" ქარიშხალი.

გამწვავე ბრძოლა გრძელდება, მაგრამ შეჩერდა ხელჩართული ომი და [illegible] ბრძოლა ჯერაც გადუხდელია.

უკანასკნელი წლების დისციპლინამ, რომელსაც ჩვენ ასე შევეჩვიეთ უნდა დაასრულოს. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ვისმეს [illegible] გვინდოდეს, ან ვცდილობდეთ რომელიმე [illegible] გატეხას.

გამოვტყდებით, რომ ჩვენში ჯერ კიდევ არ ჩამქვდარა ბრძოლის სურვილი, და ყოველ დღე მატულობს შეგნება იმისა, რომ საჭიროა ახალი გზები, საჭიროა გამოცდა „მეცნიერ დღეების".

ქართულ მწერლობაში დღეს სათნოების ხაზი იმარჯვებს, [illegible] ისეთი სახე მიიღო, რომ ცისფერ ყანწელებს [illegible] გარდა იმისა რომ სიტყვას [illegible]

ახლოვებას, ისტორიის დაწერას, რომანტიულ ფიქრს წარსულის [illegible] დღეებზე, და ოხვრას იმაზე თუ რანი ვიყავით.

არ ყოფილა ცამეტ ყანწელებში არც ერთი, რომელსაც როდესმე მიეღოს ფორმულა, არც მარცხნივ, არც მარჯვნივ. ისეთი აზრი დღეს მარცხდება როგორც პოლიტიკაში, ისე რა თქმა უნდა ხელოვნებაშიაც.

მარცხენა ფრონტზე დგომა, შეგნებულ და ჭკვიან ხალხისათვის, ყოველთვის ნიშნავს ახალის ძიებას.

მემარჯვენეობა მაშინ, როდესაც ცენტრალ [illegible] მხოლოდ თანამედროვე ქართული პოეზია — ეს არ არის მარცხი და მაინც დიდი დამსახურება. მთელი ჩვენი 7 წლის ისტორია იმას ამტკიცებს, რომ ჩვენ არ შეგვეძლო თავი ამ პოზიციისთვის, რომელსაც ჩვენი დროის ქართული მწერლობა ეწოდება.

ჩვენ, რა თქმა უნდა, ყოველთვის დაინტერესებული ვიყავით, იმ ერთი ერთობით, რომელიც უნდა დამყარებულიყო ჩვენსა და ქართულ მწერლობის შორის. მაგრამ ყველასთვის აშკარაა, რომ სამშობლოში, ჩვენ ვერ ვიპოვეთ საწინააღმდეგო იდეოლოგია, და თუ კამათი მაინც იყო, ეს იმდენათ, რამდენათაც ჩვენ გვინდოდა მწერლობის ატმოსფეროს გაწმენდა, გაწმენდა იმ ნიადაგისა, რომელზედაც გვიხდება ჩვენ შემოქმედება როგორც ქართულ პოეტებს.

პროვოკატორები აქ იტყვიან, თითქოს ჩვენ ერის წინაშე მოვალეობას, ერის წინაშე მოვალეობას, მეორე ხარისხოვან საკითხად ვთვლიდეთ ესე იგი, თითქოს ჩვენთვის არ არის მთავარი მიზანი ის, რომ ვიყოთ პოეტები მხოლოდ ჩვენი ერისა და ჩვენი ერისათვის. მაგრამ ეს საკითხი უკვე თავიდანვე გამორკვეულია. პოეტი, რომელსაც შემოქმედების მთავარ იარაღად აღებული აქვს მშობლიური სიტყვა, რჩება თავის ხალხის პოეტად, თუნდაც მთელი ერი მისი წინააღმდეგი იყოს.

ჩვენი ფიქრი ყოველთვის მიმართული იყო პოეზიის მსოფლიოს ირგვლივ. არ არის არც ერთი ჩვენი შეურიგებელი მტერი, რომელმაც არ დაადასტუროს, რომ ჩვენ შესაძლებლობის ფარგლებში, სინდისიერად ვსწავლობდით და ვამუშავებდით ყველა იმ პრობლემებს, რომელიც დღეს არსებობენ მსოფლიოს პოეზიაში მაგრამ ევროპაში ჩვენ ვერ ვიცნობთ დღეს ვერც ერთ ლიტერატურულ სკოლას, რომელსაც შეეძლოს ჩვენზე გავლენა მოხდენა და გვაიძულოს შეგვეცვალოთ ის მთავარი ხაზი „რომელიც ცისფერმა ყანწებმა თავიდანვე აიღო. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ თავისთავად ჩვენ პირველ გამართულ გზას დავადგებით. მაგრამ გარეშე ჩვენი საკუთარი გზის განვითარებისა ჩვენ ვერ ვნახულობთ ისეთ უცხო ლიტერატურულ სკოლას, რომელმაც შესძლოს ჩვენი გადაბირება. დადაიზმი გახრწნილების იდეოლოგიაა. ეს არ არის მემარცხენეობა. ეს საზოგადოთ არაფერი არ არი, გარდა დიდის გინებისა.

არ უნახავს არასოდეს არც მზე, არც ბავში, არც სიზმარი და რევოლიუცია, რომ დადაისტი გახდეს.

ყოველ კეთილ შობილ და ნამდვილ პოეტში უნდა არსებობდეს კრიზისი, უამისოდ შემოქმედება ანალიზის გარეშე რჩება, მწერლობას [illegible] და გაბმულ ლაყბობათ.

მაგრამ როდესაც კრიზისი იმდენათ გაამორტებს პოეტს, რომ ის ეკოლდება როგორც ლეში, დაკარგავს სამუდამოდ იმედს, დაცინებით მიაქვს სიტყვა თვით მკვლელობისაკენ. მაშინ როგორ შეიძლება ლაპარაკი რაიმე შკოლაზე, შემოქმედებაზე, მომავალზე, ახალ ცხოვრებაზე. ცისფერი ყანწები არასოდეს არ მიელევა იქამდე, რომ სიტყვას აზრი და შინაარსი დაუკარგოს. ამისათვის ჩვენ სიტყვა მივეცით თავისთავად მეტად გამძლე და უკვდავ ფენომენად ის რაც დღეს ხდება ევროპის მწერლობაში ექსპრესიონიზმის სახელით, უკვე დიდი ხანია თქმულია. თავი რომ დავანებოთ სხვა შედარებებს, დავასახელებ მხოლოდ „ყანწებს", და არ დავერიდები იმის თქმას, რომ ყველაფერი რაც ახლა სახლდება ექსპრესიონიზმის სახით, უკვე მოცემული იყო ჩვენი შკოლის პირველ პერიოდში. აქ კიდევ მტკიცდება რომ მარტო სახელ წოდება ვერ მისცემს სკოლას ახალ შინაარსს.

სდგება საკითხი, როგორი განვითარება უნდა მიეცეს ჩვენ როდესაც როგორი უნდა წარმოვიდგინოთ ჩვენ ახლო მომავალი. არც ერთ სკოლისათვის არ არის საყვედურებელი რომ ის სწვრდეს შემოქმედების კონსტიტუციას. როგორი ლექსია საჭირო ხვალ ეს დღეს არავინ არ იცის.

ყველა სკოლა უნდა იცოდეს მხოლოდ, აქვს თუ არა მას სურვილი, ძალა, მოთმინეობა აწარმოოს ახალი ბრძოლა, თუ იგი დარწმუნდა, რომ ყველაფერი ნათქვამია, მაშინ აზრი არ არსებობს, ეხლავე დაკეტილია, საჭიროა ლოდინი მხოლოდ იმ [illegible] წუთის როდესაც დასწერ კარგ ლექსს, მოთხრობას, დრამას.

თუ ამ უკანასკნელმა გადაწყვეტილებებმა გაიმარჯვა, მაშინ უკვე დრო არის სიკვდილის ან იუბილეის.

ჩვენ ასე არ ვფიქრობთ. ჩვენი არსებობის ყველაფერი რაც მოგვცა შვიდმა წელიწადმა, ეს იყო მხოლოდ შესავალი იმ სამშენებლო უდაბნოში, რომლის შენება უნდა დაიწყოს. „ცისფერი ყანწები" ერთი პოეტია. ამაშია მისი ძალა.

შვიდი წელიწადი გავძელით ჩვენ გაუძლებელ საქართველოში, რადგან სიყვარულის გარდა ვიცოდით ერთმანეთის პატივისცემა. ნურავითარი შკოლა მწერლობაში ნუ დარწმუნდება, რომ ეს ასეა, თუ არ იქნა შინაგანი გამტანობა. მხოლოდ ადამიანური ერთობა პოეტებისა, ჰქმნის მათი შკოლის შინაარს, მხოლოდ [illegible] კავშირი არკვევს თუ რა იქნება ხვალ.

ცისფერ ყანწელებს შორის ყველა მიმხრეა ახალ, ქუთაისის და ტფილისის დღეების.

„ბარრიკადი" გვამზადებს ამისათვის ყანწელთა შორის მე მიმხრე ვარ პერმანენტულ რევოლუციის, ამიტომ დრო არის დავამზადოთ ცისფერი ყანწების შვიდე ნომერი.

პაოლო იაშვილი

„ცისფერი ყანწები" მერვე წელს

იწყება მერვე წელი. მას შემდეგ, რაც პირველად გამოვიდა საქართველოში „ცისფერი ყანწები". ჩვენი დრო იმდენად მდიდარია განცდებით და იმდენად დამძიმებული კატასტროფებით — რომ ეს შვიდი წლით ხანგრძლივი დროის გვეჩვენება გუშინდელ ამბათ: ამ დროის განმავლობაში ჩვენ ბევრი, რამ ისეთი გამოვიცადეთ. რომ საჭიროა იყოს წინად საუკუნეები, რომ [illegible] ისეთი ამბების მომსწრე. [illegible] თქმით ჩვენ დავესწარით ქვეყნის [illegible] წამებს... ეს არის პერიოდი იმპერიალისტური ომის, საქართველო ამ საქმეში არაფერი [illegible] არ იყო გარდა ამისა, რომ საზღვარზე აგზავნიდა საუკეთესო ვაჟებს და იყო [illegible] ცრემლებით [illegible] თავის [illegible] — [illegible] ამ ომის და [illegible] ქართველი: ჩვენ გვაიძულეს და გვაიძულეს — რომ ეს ლექსი [illegible] პოეტის ლექსებს საქართველოს [illegible] პარტიულობას... რომ ყოფილ [illegible] რევოლუცია და სამოქალაქო ომები... [illegible] თქმით: Теперь тебе незо стихов о сердце Русское родное... საქართველოსათვის მოიტანა რევოლუციამ არ [illegible] გამარჯვებული მაგრამ იმდენად რამდენადაც რევოლუციის [illegible] განთავისუფლება ყოველი ქართველი [illegible] უკანასკნელი ლიტერატურული [illegible]... ამ პერიოდს ჰქონდა თავის [illegible] ჩვენებები: ტფილისს [illegible] ასკეტები [illegible] ჯარის უკანასკნელი ნაშთები ინგლისელები თავიანთ ფერადი ჯარებით, როცა [illegible] დაიწყო საქართველოსაც... ჩვენი ქვეყანა თავისთავად ეგზოტიური კიდევ უფრო გახდა შინაურებისათვისაც ეგზოტიური. ყოველ დღე დამძიმებული იყო ახალი შესაძლებლობით ყოველი ქართველი არა პოეტიც [illegible] ამ ფანტასმაგორიაში. [illegible] რევოლუციონერები კიდევ [illegible] თავიანთ ისტორიის [illegible] უკანასკნელ [illegible]. ასეთ დროს მწერლობისათვის თვით მწერლებსაც არ ეცალათ... [illegible] თქმა რომ ეს ამ წელიწადში [illegible] და ამ გახსნილ ცაზე ოცნებასაც არ ჰქონდა დასასრული პოეტები კიდევ უფრო მეტს ოცნებობდნენ... და მართლაც არა მარტო ზღაპრული ჩვენებითა იწყება ახალი პერიოდი, ცის გახსნა. [illegible] პოეტმა [illegible] ეს ცის გახსნა ასე გამოსთქვა: [illegible] ახალი [illegible], მაგრამ ამ [illegible] ეს ცის [illegible] ახალი ცხოვრების [illegible]. ეს [illegible] ჯერ კიდევ არ [illegible] ამ [illegible] ერთ [illegible], შესაძლებელია [illegible] ანალოგიები [illegible]... ამიტომ თავისთავად [illegible] რაც უნდა [illegible]... ის [illegible] პოეზიის რევოლუციაში, ის პირველი [illegible] თქმა, რომლითაც გამოვიდნენ „ყანწელები", და რომელმაც ერთხელ შეაშფოთა მთელი საქართველო, ნამდვილ მოყვარებიდ რევოლუციისათ მაინც [illegible]: თუ წინად ხალხს აკაკი წერეთელი [illegible] ხატით [illegible] წარმოდგენილი, და მის შემდეგ [illegible] არავის [illegible], დღეს ნამდვილი ხატები [illegible] წელში, სოფლებიდან [illegible] და [illegible] პოეზიის [illegible]... ნამდვილად ასე [illegible] საქართველოში დღეს [illegible], რომ ვერც ერთი [illegible] პოეტი ასე შორს ვერ წავიდოდა... და საერთოდაც [illegible], მთელი [illegible], [illegible] ეტუდები, რომელნიც არ [illegible] იმის [illegible]... [illegible] და [illegible] მხოლოდ [illegible] ძველი [illegible]... [illegible] ჩვენ ჯერ კიდევ ვერ [illegible] თავის [illegible]. ჩვენ კიდევ არ გვაქვს [illegible] ფაქტი: თვითონ ის პოეტები, რომელნიც [illegible] ამ რევოლუციის პოეტობას...

რევოლუციის [illegible] ერთ პოეტს არ [illegible] ამ რევოლუციის [illegible]... შესაძლებელია და ჩვენ [illegible], რომ [illegible] ამ ამბების [illegible], რომ [illegible] ხანი, [illegible]...

სავე შეიძლება ქართული [illegible] ლოცვის და [illegible] რომ საერთო რიცხვით თვითეულ მეფეს საქართველოში ერთ წელზე მეტი არ უმეფია.

მათ უწოდებს წარმოუდგენელი იქნებოდა ხანგრძლივობა მებრძოლის შკოლის პოეზიაში, რომელიც ყველაფერს აშენებს ოპოზიციაზე. მაგრამ ეჭვი უნდა ითქვას, რომ აქ იყო ერთგვარი ანომალიაც... ჩვენში არ იყო ის მაგარი ლიტერატურული ტრადიცია რომელიც შეებრძოლა თავის არსებობით. მაინც [illegible] ახალ სკოლას „ცისფერი ყანწები" [illegible] მიიღეს ძველ მწერლობას, მაგრამ ძველმა მწერლობამ თავის თავი არ დაიცვა... [illegible] მკვდრები იყვნენ და მათი [illegible] ბრძოლის მაგიერ [illegible] „ცისფერ ყანწების" გავლენას ქვეშ. თუ იყო [illegible] ოპოზიცია [illegible]... ეს ოპოზიცია ამ [illegible] ჩაქვდა... ამ ფაქტს ჰქონდა თავისი უკუღმა მხარე, აქ „ყანწელები" გამოდიან კლასიკურ ტრადიციის როლში [illegible] მაგიერ თვითონ იძლეოდნენ მომავალ რევოლუციის მასალებს. მაგრამ ესეც ასახსნელია... ყოველ შემთხვევაში იწყება მერვე წელი. ამ [illegible], რომელსაც ჰქონდა „ცისფერი ყანწები"... ეს [illegible] პოეტების მაგრად სდგას, თუ ზოგიერთი ახალგაზრდა არ [illegible] სიკვდილი ვერც გარეშე [illegible]. ვერც შინაგანმა ბრძოლამ ვერ დახსნა ეს ორგანიზმი „ცისფერი ყანწები" დღესაც სდგანან პოეზიის [illegible] რიგში: თამამი, გამომწვევი, ურწმუნელი და [illegible].

ჩვენ [illegible] გვწამს რომ პოეზია [illegible] პროცესის [illegible] სტილის რევოლუციის, „ყანწები" ელის იმ წამს რომ შეუძლოს ახალი „ბარრიკადები" დადგას.

შესაძლებელია ეს არ იყოს ორგანიული მემარცხენე პოეზიისათვის მაგრამ ახსნას უნდა [illegible] დაკავშირებული ქართულის [illegible]: რომ ყოველ ქართველში სცხოვრობს [illegible], რომელიცაა. მათ [illegible] ეს უნდა იყოს პოეტებში მაგრამ [illegible] პოეტები შვიდი წელია სცხოვრობენ ერთად და მათ [illegible] ჩვენს ფრონტზე [illegible]... შესაძლებელია [illegible] პოეზიის [illegible] რომ [illegible] (თუმცა ჩვენ [illegible]) [illegible] პოეზიის [illegible]... მაგრამ [illegible] ამ [illegible], რომელიც ჰქონდა „ცისფერი ყანწები"-ს [illegible], რომელიც [illegible] 13 კაცი და ისტორიული ანალოგიით როგორც 13 [illegible] საქართველოში [illegible] „ცისფერი ყანწები" [illegible] პოეზია ამ [illegible], რომ [illegible]...

ასე იწყება „ცისფერი ყანწების" მერვე წელი.

ტიციან ტაბიძე

პორტრეტები

II

პაოლო იაშვილი

გამოცემულ სანდრო ცირეკიძის სხვა ხელნაწერებთან ერთად „ცისფერი ყანწების"-ს პორტრეტები. სანდრო ცირეკიძეს თავისი ხელნაწერები ისე უწყობიათ, რომ მოლის დარჩენილა მინიატიურის შეთავაზებები. ჩვენ ვბეჭდავთ უკანასკნელ რედაქციას/„რუბიკონში" დაბეჭდილ ვალერიან გაფრინდაშვილის შეთავაზებას, ამ ნომერში ვბეჭდავთ პაოლო იაშვილის და კოლ. ნადირაძის პორტრეტებს:

ქართულ პოეზიას ყავს თავისი წითელი ხარი—პაოლო იაშვილი, მისი გაქანება არის გაქანება მაიაკოვსკის, რომ იყოს მოზომილი. იმას არა აქვს ორბიტა: მისი ხაზი შემოქმედებაა ყოველთვის.

პაოლო იაშვილმა თავის უკვდავ ლექსში წითელ ფერებით დახატა „პანტა რეი". ეს ლექსი გვაოცებს სახეების დინამიკით და რევოლუციონური ოპტიმიზმით. არის აქ ფერების ხმაური და ილუზია იმა ქვეყანათა უმზეოლო მზერის: გახსნილი ცის და მარადი ცინცხლების.

პაოლო იაშვილს ეკუთვნება „მექობრეებთან სულის წოგება". წმინდა ლირიკაა „წერილი დედას". პოეზიაში ყველაზე მეტი ალმასიანი ლირიკა: ალმასური ხელვის უკან შემობრუნება და „მე"-ობის მისტიფიკაცია. პაოლო იაშვილის ლირიკას აქვს უშუალობა და სისადავე შეყვარებულების.

პაოლო იაშვილი არის მოყვარული გაციხული ფორმების. „წითელი ხარის" და „ფარშევანგების" ავტორი ყველაზე უკეთ იმორჩილებს თავისუფალ ლექსს. მისი რიტმები ხან გაჩქარდება ხორცებით გაწითლებული.

„გაგიჟდება ალით მხარე, ცისკენ მიაქრის კვნესით ხარი.

მიწა რქებით მოხათხარი ნაკვერცხლებით სტკივა ბაყრს" ხან წყნარი მილღლივს ანაპესტებით ღვთის სავედრებლით.

„ღმერთო, აპატიე, მე თუ ვერ მიშველე".

პაოლო იაშვილმა, როგორც თავაზიანმა რაინდმა, ლიტერატურაში გამოიყვანა პოეტი ქალი ელენე დარიანი და ძვირფასი ქვების ნათელი ფერებით გადაიშალა ეროტიული ლირიკა.

დღესდღეობით ყველგან—პაოლო იაშვილი არის გაბედული არხიტექტორი ორდენის. ატლანტივით ორივე ხელით უჭირავს „ცისფერი ყანწების" სიმძიმე.

ფარშევანგების წინამძღოლის უეცილი კიდევ შეამშვენებს ქართულ ლიტერატურას.

III

კოლაუ ნადირაძე

ძველ ცისფერყანწელებში ლიტერატურულად ყველაზე ახალგაზრდაა კოლაუ ნადირაძე: მისი დებიუტი „ცისფერი ყანწების" მეორე წიგნში იყო. მაგრამ პოეტი უნცროსი გაიზარდა სულ მალე და გამოწყინდა კრებულის თანასწორ ვარსკვლავით.

მის პოეზიაში არი გატანჯული სინათლე და სიყვარული ფერიების. თავიდანვე შეიყვარა ქალაქი აჭზნიანი და მალე მოუნდა ლოცვა საბრალო ლელანიებით.

„ახ ნეტავ ქრისტეს ჩემი გული გადაეცილა".

კოლაუ ნადირაძის ლექსებში არის კათოლიკური წირვა თეთრი არშიით (ალრე ეს შენიშნა ვერამ გავმლმა): ირიბი ხედვა და ჩვეილი ქვეყნის მოგონებები სახისათვის. ხშირათ გადადის ირონიაში და საიქიო ესტუმრებს როგორც ცუდ მეტოქეს.

პოეტი ჩაძიებულეთ დაეცა თავისი ქვეყნის მეტაფიზიკაზე. მისი პატრიოტული ლირიკაში არის გრძნობა მითიოფლისეური წარსულის და თვალდახუჭული ტატარები.

სულ ბოლოს კოლაუ ნადირაძემ თავი უჩინა დიდ თემას: ჰომუნკულუსით გამოიყვანა „ლერია შუმილან" ყვითელი მალაელ-ებექერი პოეტი მარადი და მასთან ერთად დაიწყო საბედისწერო მოგზაურობა. ამ ლექსში კოლაუ ნადირაძე განთავისუფლდა ყველა დეროდახრილებისაგან და დაიწყო საკუთარი გზა პოეტის.

სანდრო ცირეკიძე

ორპირის ოქროპირი

ეს არ არის მართლა ოქროპირი
— ეს მხოლოდ ორპირის ბაყაყია..
დიდებულად მეენის სამეფო პირიქირი
დიდებულად იცის დოგმატების მალაყია:
მე თვითონ გამზარდა: ტიციან ტაბიძე
პოეტი ავყია:
სიახალწლოთ, საშობაოთ და სააღდგომოთაც
მე ერთი და იგივე მაქვს სათქმელი:
გაფურჩნილ ცხელცხის კუდელიაზე
. . . .
ამბობს პირდაპირ და ამჯარად
როგორც კაზინოში კრუპიე: „ბაკკარა"
ჩვენთვის ღლესასწაულები მარტო რადიელ
ერისთავის ლექსებშია:
(კიდევ კარგია, თუ არ დაგავიწყდათ)
ნეტავ მე ისე მიყვარდეს პოეზია,
ინ თვითონ საქართველო
დედაჩემს, რომ უყვარს მეწყვილი ძროხა:
(შენ ვინც ამაზე გაიცინებ
ეიცი შენიც ისე არ გიყვარს)
იმერეთში მღერის დანიელა ურია:
კახეთში კიდევ დედას ლევანა:
აკაკის და ილიას ლექსებს
პატარძლები მღერიან თავიანთვის საშინელ ღამეს
ყველაფერს მიესალმდი რაც რომ მამადია:
რომ მოსხენებდეს ერთი შაინც ქრისტომატია:
ამბობენ იყო გიორგი საავძე
ჩრია მზითვებს უმატებდენ ვეფხის ტყაოსანს
(ამას ქეია ჩობიანი ლადაისტები)
ივანე ჯავახიშვილი სწერს პლუტარხივით
იქნებ ვინმემ ჩემზეც დასწეროს დისერტაცია
(მემარცხენეობა პოეზიაში უსათუოდ დასატაცია)
. . . .
. . . .
წინად ყველას, პირდელიან ქალსაც ჰყავდა თავის პოეტი
(საქართველოში მაინც)..
დღეს თვითონ მადონა ძირს რომ ჩამოვიდეს
მიიხარით, მართლა ვინ ეტყვის ლექსს?..
ასე ამბობს ორპირის ოქროპირი
მსუქანი გომბეში:
ამხანაგებო, პოეტებო, ვისაც გიჭირთ ლექსების წერა
ვიცი, რომ ამით გულზე მოგეშოთ:
იყავით, გამბედავი სთქვით პირდაპირ:
თქვენზე უფრო მასხრობაა თქვენი ლექსები:
ეხლა ნ. ო. ტ. ია და ელექტროფიკაცია
ლექსისთვის ვინც იცლის ის რაკაცია?
კითხეთ თქვენ ნაცნობ პატიოსან პოეტს,
თუ ის შინაურია:
ვინ უფრო ილელებს:
სტეფან მალარმე, თუ დანიელა ურია?..

ტიციან ტაბიძე.

პოემა კატასტროფა

ახალი მეშჩანებს, ბირჟევიკებს, ნაზ ქალბატონებს, ხათუთ პოეტებს

სცენა!
ოთხრიგად ბეტ!
ისმინეთ ცნობა, ახალი რადით:
(ეს არ შეეხება პე-დე-ს კონფერენციას, რომელსაც ელვამზე არც კი მოისმენია)
დღეს საახალწლოდ იყიდება
უცხო პოემა
ტროტუარზე დაქცეულ ბაზარმაში ამოსვრილი
(მოიკითხეთ ტრესტი „ეეურ დოლარებს").

პოემა კატასტროფა

რომელსაც აქვს მიღებული პირველი ჯილდო
სულ სტრიქონების მარტ ოთახში,
იყიდეთ მეზობლთან (ერთ ნომ გეყოფათ)
ამ სიცოცხე, დაკარგულ ქარში—
როცა გეშინიათ, ღამლამის ნაჭერს
ყელში ჩაუცვლიათ.
(მაინც სულ ერთია: ვინ იდიოტი
წიგ კითხავს ქალა სონეტებს
როცა იოტაც
ამისათვის ალარ სცალიათ).

დ ღ ე ს ა ხ წ ა უ ლ ზ ე!

ო, უკმაყოფილოდ შეიძინეთ უცხო პოემა,
რომელიც არის ჩემივე ფორმის
თქვენში უთუოდ გამოიწვევს ის გაკვირვებას
(აქ ორი აზრი არ შეიძლება)
წა მართლით! ერთ მარშის! ერთ მარშის!
პოემა მრავალ გასაოცარ სურათს იძლევა

ს უ ნ ს ა ც ი ა:

შეუდარებლად არის ნაჩვენები
თერთი კატასტროფების
და მიწას როგორ აცვდებს.

აქ დაინახავთ: ცას გადახნულს გრიგალის ფრთებით.
ნეურასტენიკებს, სკლეროზიანებს: ფერთხილად, არ შეგეშინდეთ:
იქნება წარღვნა,მიწის ძგრა და შეცხბრება დამთვრალ თოვების.

გამოჩნდება: როცა პოეტი ოცნებობს მთვარით,
ეინშტეინიც ფორმულების
დგამს მაღალ კოშკს,
რომ ცა ჰანკებმა გადმოაგოროს—
წამოვა ლველდე მრავალ
ნარველით
და უცრად დაინგრევა
ო-გა-ხა-ვა-რა-ო-მა.
(ეშინიათ არ მიიღოთ ესეც ვარიანთ)

პოემა კატასტროფა

მთავარ როლს შეასრულებს ოოტა გონაკი
(მთელ პლანეტაზე სილამაზით უპირველესი,
ვინც ნახა ყველამ შეაქო!
ქალბატონებო მხოლოდ ერთი დღე!
კონტრამარკები ამ დღისათვის არ გამოდგება).
მაინც ასეა: მთვარე კუს ზურგზე ისევ გაჩვევა,
და მოვა ქარი სველი ფურტალი.
ძველი ამბავია (თუმცა დაივიწყეთ) ვეფხის
ტყაოსანს დაძვრა ბეწვები
და პოეტი ღამის სიზეზე ისევ
გადადის სოლტო-მორტალეს.
აქ პოეზია თავს უბრუნდება
მზამით, ტკივილით
(ეს არ არის რეკლამა,
წაიკითხავთ—თქვენც დარწმუნდებით)

ა ნ ო ნ ს!

პირველი ნაწილი პოემა კატასტროფის.

შალვა აფხაიძე.

ირრუბაქიძე.

პასუხი ევროპის პოეტებს შეკითხვაზე:
რეალისტებს ნატურალისტებს სიმბოლისტებს
ფუტურისტებს, დადაისტებს და ყველა მათ ნაშიერს.

. . . . .

მე მაშინ ბავში ვიყავ.
ველზე მიმქინა.
იყო დიდი მუხა და ტიტველი შუადღე.
იყო მწვანე ხავსი და ყვითელი კალო
როცა გამეღვიძა—
სახელოებში ხელკები დავინახე.
მე არ მიკვირდა:
ეს იყო მზის ნიშანი.
(ბალიშის სხეულს ნელად აწვევა—
კოველი კენთი რომ არის მზენაკრავი)...
1917. აგვისტოს 17.
ირანის თეთრი ლამე ქუს ლომზე გავათენე.
(ფილიპპის ძე თვითონ ამ ლომის სახელია).
ეს იყო ხამადანში:
სადაც ერთ ღამეს დიდმა ალექსანდრემ
ათიათასს მხედარს ათიათასი ქალი
მოთენთილ ბალახებზე ცოლებათ გაუჩინა.
მე მხოლოდ მომაგონდა—
მაგრამ დავიკივლე: რომ ენახე გადალახვა.
(კოველი ხერხემალი ელის ამ ნიშანს—
დამეურეებელი ირრუბაქიძე)...
ჩემს მაღალ თავლაში
ჯერ კიდევ დამშლია
დამცხრალი ცხენი პატმოსის კუნძულიდან.
მისი ნესტოები სეისმოგრაფია
ველა მიწისძვრების.
ლუცოდის დოსტოევსკის
და ყმეს მხოლოდ ქვემქრილის გეგენს
ერთხელ ამწყვიტა
და გაიჰიხვინა—
დიონისის სიტყვა „ტუფილისის ხერხემალი".
(სტამბები ვერ სტამბიენ:
ალბათ ეშინიათ დაზიანების ავარინის)..
იქვე მდგას ანგოლეს კიდევ სხვა ნადირი:
„კორდეს" მოხოლიტი რისხვარი მარტორქა.
მე არა მგონია რომ ვინმემ დაიჯეროს.
მასთან ახლო მისვლა
მე თვითონ მეშინია—
თუ ხელში არ მიჭირავს ნინოს ნაწნავები.
(მხოლოდ ეს აბრუებს).
უცდის მზის მოგორებას—
გავარდეს საბურღოდ.
(მიიხარით კიდევ სხვა სანახაობა!)..
ჯერ კი მისი სუნთქვა
ძოვის როგორც „მარშტრეპ".
(თქვენც იცით: რომელზედაც
რემბოს მიუშვა ელაყი პიპპოპოტამი),
მისი აქი სუნთქვა მოიღის როგორც „მარშტრეპ".
ზეცეების ეროვანი
შეიხვრევს ეტრისს.
სიტყვაც ხომ მავარია:
ირრუბაქიძე)..

გრიგოლ რობაქიძე.

მასკარ მაუზერ

არის ქუჩებით დახვრილი ჩემი ოცნება...
და ჩემი ხსოვნა—მოლუნული კარიატიდა...
მე ჰამბურგის ერთი ქუჩა მეჯალოსნება.
მთვარის ნამქერში ალტაცებით გული ატირდა.

მოგონებისთვის ცხოვრებაში ჩვენ ვეღარ ვიცლით.
მაგრამ ის ქუჩა მელოდება, როგორც ხიდანგი.
მთელი ქალაქი შეიმოსა რამლიან ნისლით.
გაჰკივის გული—თუთიუში ბრიყვი და მანგი.

ბრმა ხეივანი მეძავეთა. ფოთოლთ შურვილი.
და ათეიაქის დედოფალი შორი, ნათელი.
ჯიბგირი მორბის ნაცემი და პირგამურვილი...
ღმერთმა ვარსკლავი გაისროლა, ვით კამათელი.

თავის მკვლელები აქ ხვდებიან ერთმანეთს ღამით,
და თავის ქუჩას ჩაიცლიან განმარტოებით.
იმათ ნავი დაასვენებს სულ ერთი წამით,
რომ კვიპაროსმა დაიცვნესოს შავი რტოებით.

ლესავს ოპიუმს დაურდომილი მთვარე-ჩინელი.
გზადაბნეული ჩამოვლის გასპარ გაუზერ:
ახსოვს პირველი თვითმკვლელობის მის საშინელი:
სახეს პირქვეარით მას არავინ არ გადაუწერს.

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

28 დეკემბერი 1923 წ.

პოეტის ქუდი და თვითმკვლელობა

იანვუა თქეშით ნეშოები გამხმარ მცენარის,
და გაყინული მეეზოვე იორთქლავს ხელებს
ვით ელექტრონის მოშეილდული შუქი ზენარი,
მიეცემა ლანდი გარიხული ქუჩის ღელეებს.

დაჭრილ ვეფხვით გადაირბენს ავტომობილი,
ქუჩას უდაბნოს ისევ ქარი დაიმორჩილებს.
გზა გადაჭრილი სდგას სვეტივით ღამის დობილი
და თითქოს ესმის მდინარიდან ტირილი ნორჩის.

ირევა ხიდი ამართული ეშაფოტივით
დასცქერის მთვარე: ბილდახინით ქალაქს დაპყრობილს.
უეცრათ ზეირთებს დაეცემა მძიმე ნაფოტი
და მოხრის ქარი უცხო მგზავრის ხელებს აპყრობილს.

ილევა ღამე, ვეღარ უძლებს მეტოქეს ახალს—
ოშლება ცაზე ყვავილივით ერთი ანგელოსის.
დამშულ ტოტებიან მეორე დღეს ბავშვებმა ნახეს

რაჟდენ გვეტაძე.

კვირა დღე ტფილისში.

ატმოსფერა
იყო
ატმოსფერი.
პეპელა
გაცურდა
პროპელერს.
მე ვიდექი როგორც
აპოლონი.
M-lee პელო
ჰგავდა გამოფენას.
პროფესორები
უცქეროდენ
პროპელერის
ფრენას
და იცინოდნენ
შუა ქუჩაში პერპენდიკულიარივით ამართული
მილიციელის
ულვაშები ჰგავდა
ინიციალებს.

გრიგოლ ცეცხლაძე.

ბიჭი და გაჭაჭები

ზამთრული. ღამეა. მთვარე და ქარია.
ტრიალებს ალმურში ოცნება ნაშენი.
ვიცოდეთ ეს ღამე რომ ჯადოქარია
და სული, ერიდე, ნუ დაიხამშვები.

ამაყი ვასაკა დაჭომვით ყაყანებს.
მაყუთა ქუჩიდება პირმუქარალი კაკანი.
ეს ქლექის ქეთეი აგულს გადამიჩენეს,
რომელსაც აქ უშვებს მიდამო ნაკანი!

ალუზზე გამოჩნდა ქუჩების სახედან.
დამწყვარი საოცრად ეკლესიის ორ შუქით.
ჭიობში დავუვლილელ მაყუქებს ჩაზედა,
უძილავ არლანის ხრიალი ხმაურით!

ქვეშ უზენს ბაყაყებს. იჭირავს გარედან.
ივარდნა ნაპირზე ფერხულის ტკეცანის.
ელერება ქუცანას პაშიში მთავარედან...
მაყაყი კვდება და... ალუზზა აკანის..

უფალო! უფალო! სუვყვლის მოლაპაკეს,
მთვარეულ ღამეში გრიგალის მარაოთ!
მარადე სიგიჟის მშფოთველო ოდრიკალს,
ო თეთრო ფარაონ! ო თეთრო ფარაონ!

შალვა კარმელი.

ოდა პიკასოს

ჟან კოკტო

მედლომარე ადამიანი

მიძღვნილია ... „ო, ჩემო ლამაზო“.

ჩრდილოეთები.
სწევს თავის ყალთაბს
დაეტოვოთ ქანდეთი!
პაემანი ნადირთან,—
ფანჯარა,—
ოქრო სარკისა.
ტრიალებს ირგვლივ
დამგეშილი მუზების, რომელიც აბავს
თუჩუქს ძუკნას დასიდან
თითონ დასჯილი.
განიძრახავს ის
ყაჩალობას.
ხაფანგი! რადგან
გააბრაზა,
თვით ის შაიგდეს თავის ხროვაში,—
და
უძებს,
შველს.
თვით ამ მონასტერში
კანკალებს პატარა ურატო,
რადგან სრულიად მელოტია
სოლფეჯო სისქეთი
ერტემის ევტერპას.
ისინი იყვნენ ლირიკოსები
ნოტების ქარხნის სასახლეებში
ვისი სცენა
მოტორია?—ეს შენი გულია.
ტერპსიხორა ცდილობს
შეაჩეროს ყველა ეს ღამეები
წონასწორობაში
თავის თეძოზე
ოქროს და ხავერდის ძეირფასობით.
მღერიან სავარძლები
„Ma paloma“.
ოთხი სანგალი ახლოვდება
და სიგნები
მისდევენ ოროთუოსს
საითაც მას უნდა:
აგურის ქალი,
აბრა „Bass“
წითელი რომბი.

გიორგი ლეონიძე.

***

ალერსი მინდა ფეხშიშველა
კოცნები
ოცნება ცხელი
მე შენმა სახემ ვერ მიშველა.
იწვის სამხრეთული ვნება.
მტევნებათ
მკრთალია ხელები და ჩემი ტანის სითბო.
დაბურულ თვალების სიტკბო,
ჩემი სიყვარულის რთველი.
ხარ ფუნთუში ვაზო!
თითქოს იძირება ზღვაში მწვანე, გამოხედვის ვარდა
თითქოს არ გეოცნია სიგრძე, ეს არის შენი ფარდი.
აკლდამა,
მოვკვდები,
მოკლდება ხელი გამოწვდილი შენკენ.
მელოდი, მაგრამ ვერ მოველი
იყო ღამე და მთვარე როგორც რევოლვერი,
როგორც შეყვარება ტიციანის ხელებზე.
სიზმარში მაკოცებს ვამპირი
დამიცდის უფრო უარესი
შენ ხომ მე სიყვარულს თამპირდი
და მინდა ცისფერი ალერსი

ნინა თარიშვილი

ექსპრესიონისტი პოეტები

I.

იაკობ ზოდდის.

ქალაქი.

მე ვნახე მთვარე და ელინური ზღვა.
მისი ათასფერადი ბრწყინვა.
და ჩემი ბედი ებრძოდა ლამეს.
და შეიდი ცეცხლი—ჩემი ამალა—
გზას მინათებდა ლრუბლებიდან გამარჯვებისთვის
„ღმერთებო? თუ მუდამ მაწამებს
ბოროტი ქარი შორ ქალაქების?
მე ხომ გავეჭე ცარიელი ლამპარი ყოფნის?“
გზა შორეული. ჟამთა ტრიალში
ჩვენი დაფნები გამოხუნდენ. ო, ღმერთო ჩემო.
არც ფლეიტები, არც სერაპები
ყოფილ სიხარულს არ მესხურებენ.

II.

ივან გოლლ.

ნევრი ვარიეტედან.

მისმინე, ნუ შესტირი ევროპას!
დიეურონე თავით მოვაჭრე ქალების მეშკის მკერდებზე.
მანოლის მამრობები სოულმენ ისე ცისფერად!
მშვენიერია ცხოვრება, ჩემო ძმაო!
მაგრამ მე ვიცი: როცა დაიწყება როიალის ბლოკინი,
და მადოლინები კაწრავენ შენს გულს—
ცოცხლდება შენი ქალწული ტყე
ბებერი კამეჩები ლიანებიდან მოკვნეტილ ნიალვარებით,
შენს ოქროს ზაფხულს აზრობს ბრაზიანი მზე.
მაშინ: იზრდება ფასხლოვ შენი წუხილი!
მღელარე ცრემლებს ხედავს ტიპერარი,
კელნერები ბრწყინავენ ცეცხლის წალკოტებიდან,
როგორც ოდესმე შენი ღმერთი,
და შენი გულის გაპიპოტაში შებღავის მთელ ქვეყანას.

ტიციან ტაბიძე.

ვალერი ბრიუსოვი

ალექსანდრე ბლოკის სიკვდილით და ვალერი ბრიუსოვის იუბილეთი საზოგადოთ შემოიფარგლა რუსეთის სიმბოლიზმის ისტორია. მართალია დიდი ხანია მას შემდეგ რაც რუსეთის სიმბოლისტების შკოლამ დაკარგა მებრძოლი ხასიათი და შეიქნა აკადემიათ, მაგრამ ამ დრომდე ალბად ახალ შკოლათა სისუსტის გამო მწერლობის სადავე მაინც მათ ხელში იყო, ვალერი ბრიუსოვი უპირველი მეთაურია რუსეთის სიმბოლისტების.

მისი მეტრობა უდავო იყო იმ თავითვე. ძნელად მოიძებნა რუსეთში ისეთი პოეტი, რომელსაც სიცოცხლეშივე რგებოდეს იმდენი გამარჯვების მწვერვალები და დაცემის ხრამები, როგორც ვალერი ბრიუსოვს. მისი პოეტური კარიერა ყოველთვის ორმაგი იყო. შინაურებს და ამასთან ისეთ დიდ პოეტებსაც როგორიც: ანდრეი ბელის და სერგეი სოლოვიოვს ის წარმომადგენილი ჰყავდათ ჯადოქრად მაგათ.. მათ ლექსებში ჰყავთ ასახული აფთარის სახე ვალერი ბრიუსოვის, რომელიც უკანასკნელი სიგიჟით ილბუქდა მიხაილ ვრუბელმა. მეორე მხრივ მთელი მეშჩანური გვარდია კრიტიკოსების და უბრალო „ობივატელების“-ს მასში უარყოფდა პოეტსაც კი ი. აიხენვალდის მეთაურობით: ნამდვილად ვალერი ბრიუსოვი ორივე უკიდურეს ფრთასვის იძლეოდა მასალებს. უნივერსალობა და დიდი კულტურა, რომელიც უჩვეულოა რუსეთის მწერლისათვისაც კი (თუმცა ამ შემთხვევაში რუსეთს საქვეყნო რეკორდი აქვს ალებული, რასაც ამოწმებს ე. ვერჰარნი) რასაკვირველია ვერ ეგუებოდა ამ ტრადიციულ „ლირიკის წყალს“ რომელიც ჩაეთესლა რუსულ პოეზიის ნადსონისა და ფოფანოვისაგან (საკმაო ხარკი მისცეს ამ სიმჩატეს კ. ბალმონტმა და ა. ბლოკმაც(1). ვალერი ბრიუსოვმა იმ თავითვე ლექსის ოსტატობა გამოაცხადა პრიმატათ და უნდა ითქვას, რომ ვალერი ბრიუსოვისთვის ეს არ იყო მარტო დეკლარაცია. ამ მხრივ ვ. ბრიუსოვის განვლილი გზა რუსულ პოეზიაში ნამდვილი „დევის ნაფეხურია“... არავინ რუსეთში ისე არ იცის ლექსის მაგია და ალგებრა, როგორც ვ. ბრიუსოვმა. მან ინკვიზის სიმძაფრით ამოხსნა პუშკინის ლექსი და ქიმიურად დახსნა თ. ტიუტჩევი. ვ. ბრიუსოვს გადაუტანია არა იოლი ომები რუსეთის ნამდვილ აკადემიკოსებთან. მისი „პუშკინის ლიცეის პერიოდის ლექსები“ ნამდვილი შედევრია ჭკუისა, დაკვირვებისა და ცოდნის.

უეჭველია ვ. ბრიუსოვს არ ინტერესებდა ლექსი მარტო მეცნიერულად, მან გამოხსნა და შეიტანა რუსეთის ლექსის ყოველივე შესაძლებლობა და მეშლილ ინჟინერივით მოუვლინა სამყაროს.

არ არის არც ერთი ტემა, რომელიც ვ. ბრიუსოვს არ ეცადოს, და არ აქვს მას არც ერთი ლექსი, სადაც ტემა არ ჭრიდეს. ამ მხრივ ყველაზე უფრო შესანიშნავია მისი გაგრძელება „პუშკინის ეგვიპტის ღამეების“... მან დაითავა პუშკინის ეს პოემა, პუშკინის ლექსით და აჩვენა ეროტიკის უკანასკნელი ხრამები.

ეს არის გათენებული ღამეები კლეოპატრასი.

არა მარტო ამ მხრივ ვალერი ბრიუსოვი ნამდვილი თიანწე კალიტაა რუსული პოეზიის, მან შეკრიბა, შეამოწმა და შეჰქმნა. რუსული ლექსი ლათინური ფოლადით: შეიძლება ითქვას, რომ მის გაჭედილ სონეტს „ალექსანდრინს“ ტოლი არ ჰყავს მთელ რუსეთის პოეზიაში.

იქნებ ეს მიკერძოება ლათინური რასსის იწვევდეს მასში იმას, რომ მან ერთმა მისცა რუსეთის პოეზიას ყველა ფრანგული პოეტების თარგმანები: დაწყებული ვოლტერიდან და გათავებული ვერლენამდე.

ვერჰარნი და რენე ღილი მთლიანად. ამ შემთხვევაში მან მართლა გაამართლა თავისი ლექსი გამწევი ხარის, რომელსაც ტვირთის ჭაპანი იტვირთა მოსდის: იქნება ის მეტი არ, ვინც გაბედავს ასეთი ტვირთის აწევას და იოლს მოერიდება. საზოგადოთ შრომის, მანამდე სანამ ის კონსტრუქციით დაიმკვიდრებდა პროლეტპოეტებს ვალერი ბრიუსოვმა პირველად მისცა გამართლება: ეს არის მისი ოდები: ადამიანს და შრომას.

ეჭვს გარეშეა ასეთი გადამეტება ცოდნის და რუდუნების აჩენს თავის უარყოფით ნიშანს წმიდა პოეზიას და იწვევს გადახრას.

ასეთია ვ. ბრიუსოვის გასაღება რენე გილის მეცნიერულ პოეზიის ინსტრუმენტალიზმის, რომელსაც პოეზიასთან მაახლოვებითი კავშირიც არ აქვს და რომელიც თვითონ აბითურებს თავის თავს: მაგრამ რუსეთში სწორედ საჭირო იყო ასეთი გადამეტება, რადგან ფოფანოვის ცხენის ფაფარივით დაუვარცხნელი თმა და ლირის ბოსიაკობა ილებდა კანონიზაციას. შეიძლება სწორედ ასეთ რეაქციის ბრალი იყო ვალერი ბრიუსოვის გადამეტებაც. მაგრამ, როგორც ერთხელ ვალერი ბრიუსოვმა ტიუტჩევს უწოდა მასწავლებელი პოეტების პოეზიის, ისე თვითონ შეიქნა პოეტების მასწავლებელი: ნამდვილი ხაზი რუსეთის სიმბოლიზმის გამართულია ვალერი ბრიუსოვისაგან; მისი მოწაფეები არიან ასე თუ ისე თვალსაჩინო რუსის პოეტები: მაგ. ვოლოშინი, მ. კუზმინი, ნ. გუმილიოვი, რამდენამდე ინოკენტი ანენსკი, ო. მანდელშტამი და თვითონ მაიაკოვსკი. ვალერი ბრიუსოვამდე რუსეთის პოეზია იყო ბუკოლიკური, რუსეთის სოფლის, პუშკინის გადახვევით და ა. ფეტის დასრულებით: ვალერი ბრიუსოვი პირველი ქალაქის პოეტია რუსეთში, მისი „ქალაქი“ და „დემონი თვითმკვლელობის“ აგრეთვე შედევრებია.

შედევრები საზოგადოთ სახელია ბრიუსოვის ერთი წიგნის; ამაში არის გადამეტება, მაგრამ ბრიუსოვი ოსტატობისთვის ეს მაინც და მაინც არ არის ყოყოჩობა. ვალერი ბრიუსოვმა გადაიტანა შინაგანი ბრძოლა თვითონ რუსის სიმბოლისტებთან, რომელთაც უნდოდათ პოეზია გადაეთრიათ მისტიკაში და რუსულ ხლისტობაში; ანდრეი ბელი, ვიაჩესლავ ივანოვი და ალ. ბლოკი. ბრიუსოვმა ბრწყინვალეთ დაამტკიცა, რომ პოეზიისთვის ზედმეტია როგორც ტენდენცია „მქადაგებლა“ (დობროლიუბოვის და ჩერნიშევსკის სემინარია) ისევე ზედმეტი თეურგია, რელიგია და ხლისტობა ანარქისტულ ინდივიდუალისტების. (ვამოთი „აპოლონ“-ში). მის მხარეზე გადავიდა ბალმონტიც, რომელმაც განაცხადა:

Вы пророки—Я поэт!

ვალერი ბრიუსოვი

ქალაქს

დითირამბი

შენ, როგორც მეფე, ბედნიერის ზარზე,
ზეცა დარიგე ცეცხლის ცხრილებით,
თავზომოვნელად შემოიფარგლე
შენი სამეფოთ ქარხნის მიღებით.
მინის, ალმასის და ფოლადისი,
გადახაზული რკინის რკალებით,
ხარ ჯადოსნური სამარადისო
ალმასტურ ... ფრთებით,
როგორც ლრუბლები უფლით და მწუხრი,
ჩამოურჩენელი სიცოცხლის წლებით,
დაუშრობელი გაზი და წყალი
რკინის ძარღვებში დადუღის ზრიბით.
შენი სტიქიაჲ ხარობ, წმინდა,
ცამდი ნიდაგულით ვერ გამაძღარი:
მასში მოისმინებს ბოლოს ძლიერი
და სილაშქე ლრიალებს მარად
ჭექა-ცეცხლით უს მოსაზრებით
სიგრძე კოშკებით შენ შემორკალე;
შენ საზეიმო დიადი ტაძრები,
სად მიეც ბინა წიგნებს და ქანდებს.
შენ თვითონ იწვევ ელვირებულ მტერებს.
შენ გაბოროტობ ქუჩის თავებებს
და შენ მიტინგზე გზავნი ქიმერებს:
სიშმილს, სიგიჟეს ამბოხებებს.
და როცა ბრძოლის საბლუეში მიდის
ქვლის გარეულება ცეცხლის სილამით,
მთელ ქუჩებში ხმაურობს ილეს
ტბილეფებიანი წყლების შხამი,
პირქვე მიწების მოელვე მხრები,
რომ დაეტყრობილ მძიმე ხელებით,
რადიკალების მძლე მანქანები
კვლავ მაგულებს მტკ. გახელებით
ცხადი გული ჯადოსნურ ცეცხლით!
ბრმა გაბრაზებით და წყრომით სავსე,
სიკვდილის დანა გულ იცნობ
შენ თვით ამართე საკუთარ თავზე.

ვალერიან გაფრინდაშვილი

ვალერი ბრიუსოვს, გარდა პირადი პოეტის თვისებისა უშლიდა ისიც, რომ ის იყო მეთაური მებრძოლი შკოლის. ამიტომ ყველა ახალი მიმართულება და უბედური პოეტები (неудачники) პირველად ვალერი ბრიუსოვს ესროდნენ მაგრამ, მას ხარის ლინკს გარდა მაგარი რქებიც ჰქონდა.

ამას წინათ ყველა, ვინც დაინტერესდება ჟურნალ „Весы“-ით ათასი ფსევდონიმით ბრიუსოვი ებრძოდა ათასს შინაურ და გარეულ მტერს და ლარივით მიჰყავდა თავისი ხაზი. ეს ვერავინ ბევრ პოეტს შთააგონებდა ლექსებსაც: როგორც ახალი რკინის დემონი იდგა ვალერი ბრიუსოვი თავის მეტროპოლში და კანონმდებლობდა პოეზიას. არ ჰყოფილა არც ერთი საინტერესო ჟურნალი აქამდის რომ სამხატვრო ნაწილის რედაქტორი არ ჰყოფილიყო ვ. ბრიუსოვი და ის თითქმის იძენდა ლიკანტლეც ლილის სისასტიკეს და შეუბრალებლად ბძეოდა ლიტერატურულ განყოფილების წარმოებას. ვ. ბრიუსოვმა იცოდა, რომ თანამედროვე პოეტი, ვერა ღროის ვერ გაამართლებს თავის თავს თუ ის არ იქნება ცხოვრებითაც პოეტი. ამიტომ მის ბიოგრაფიაში ზედმეტია ბიოგრაფიული გადამეტებები: პუშკინის „დონჟუანის სია“, სონეტების ვენოგენაძე, რომელზედაც წინად ამბობდა „Еще не настало время, писать о моих романах“... აქ ზნეობა იყო კიდეც სიკვდილის დანაშაულიც. ეს წინ გაზომილობა, შეკნებული დემონიურობა ჩრდილს მიცემს კიდეც მის პიროვნებას.

ალერისლულმა გამარჯვებამ ვალერი ბრიუსოვი მიაჩვია სინებიერეს, ის თითქმის ათი წელია რაც თავისთავს გადამღერის კმაყოფილ პეტრონიუსით... ამ ათ წელში სწორედ მწვავდა რუსულ პოეზიას შიში და ფუტურისტების იეზუიტი კრიტიციზმი მპრინის პოეზიას: ამ დახსნის შემდეგ ვ. ბრიუსოვის რიტორიკა სულ სიცოცხლეში გადავიდის და თავის მოსაგერმ ლიტერატურა მიდება: და ვალერი ბრიუსოვი გზებსებს კომბანი საზურას დროის კომბინაცია უფრო ტრადიციულოა ერთში პირადობისი იყო ვ. ბრიუსოვი მას არის დროს ქედი არ მოიდრიკა, ისე რომ თუ მას ეცინებინ, მას თავის საამაყოთ შეუძლია თავის მართლება: ფუტურისტებმა კი არ იცოდნ დაზოგა, მათი პლაკატი ქუჩაში ალ. ბლოკის სიკვდილზე: Умер бар- поэт... არ იყო დამსახურებული ბლოკის მიერ... რომელიც ყოველთვის ულამაზეა მეშჩანებისაგან. ვალერი ბრიუსოვი იუბილეშიდ პოეზიის ისტორიის კუთხიდა, არ იქნება ღლეს არავინ შემკობილი პოეტი, რომელიც ვ. ბრიუსოვი იყოს პოეტაც. ბოლო მართალია ის არ არის ქედისი ეპოქის ქალაქის პოეტი, მაგრამ ის მაინც წარსულია და ამას გარდა ის ლიტერატურის მორის სეზონის არა თუ მემარცხენე პოეტები ვალერი ბრიუსოვს არ ზოგავენ მისი თანამედროვენიც: ანდრეი ბელი თავის მოგონებაში ალ. ბლოკზე იძლევა ბრიუსოვის სასტიკ დახასიათებას, აგრეთვე მისი მეორე მოწაფე ბორის სადოვსკი, რომელიც მას სალიერი დაარქვა პოეზიაში... ბრიუსოვის დახასიათებისათვის საკმაო არ არის ერთი მოხსენება არ არის არც ერთი მისი ხელოვნების, რომ მას არ ეზებოდეს... გათავებული ანტოლოგიებით და სიმწიფის „შიბლიონ“ როგორც დაარქვა ალ. არაგონი მისი სიმბოლო პოეტების თარგმანის წიგნს: მაგრამ დასაფასებელია ისიც, რომ დღემდე ვალერი ბრიუსოვი სერიოზულად სცდის პოეზიის ფორმებს და წერტილოვანი არ იშვება. ეს არის მისი სტიქია, მისი დაწყევლა და მისი ბედიც... მას კიდევ ესიზმრება: и замы слов не заверше-ных теки... ასეთ ილტოკვებულ მოუწვრებს მას სიკვდილი: ბრიუსოვი უკანასკნელი პოეტური ერთი წერილის საგანია. ბრიუსოვი ოვიდიუსისგან დამსკდებინა საუკუნის ფურცლებს... პოეზიამ მაინც იცის ეტერნება... ნაყოფებით აწიწკნილია გზა დამასკოში.

ტიციან ტაბიძე

კოტე მარჯანიშვილი

ეს ყოფილი ქართველების ბედის ცხოვრების მასცემ ბიოდლი ბაქოის და პერია და ფულტურის კი—მხოლოდ ნიჭი, და ისიც შემთხვევით, სარეკაროდ.

ძველად, ალბათ, რეალისტური ეპოქის ისწრაფვოდა მოთამაშების ფერმების ჩვენ ლოცვა უსახელო ხელოვნ მოხელეობს თითოეულ ჩინებულის დღის ან რომელიმე თეატრის ხომ სახელის ლავწყინი ფერტოლეობა გაუვლიდა შეუძლიათ მიეწყვნების აქ დიდი ხნის წინარება ელოდა. მაგრამ ირწმუნა ეადა საიდუმლოს შეიტყობს.

ვინ იცის დაკლეტოდია საუკუნის „ვეფხვის ტყაოსანი“, რომ ბოსანაპაცეების მეფის ქართველი სავსე კალამ ხელში ყოფილიყო?

ბავშვის ცეცხლ თუ ვარდის ბასტონი შეეგონა ქართველი „მარსიაპელი“.

ბერიებმა თუმცა შეეგუნათ ეს წიგნი თავწიგნი, სამაგიეროდ დაწ-ღილი სიცოცხლის მეტყველი კონსტანტინე დასაზღვდი „ვეფხვის ტყაოსნის“ გამოჩენილმა და კლასიკური პანტეონზე. მაგრამ მათი ფერი-ფერადი სიგრძეთ არ ეცნობა სამშვილი საფუძვლიანი კონსტრუქციულ მასტერსაგან თავისუფალ მეცნიერის აღიარებიდან.

მაგრამ ამ მხრივ ახალ ეპოქებს მეფის არ ერთი მონასტრები მოგვცემდნენ თავის სცენებს და მთელ ბუნებეზე თავისს ლოცვა.

ქართულ ლიტერატურის ანალები ახალი ბინები თუ ოქრუწამ მოვი-ნიასი და ოსტატობით.

ჯერ კიდევ ბევრს წიგნი სულ არ ყოფილა.

ქართული თეატრი ახალ პოზიციაზე

...ჩვენ არა გვაქვს არც ერთი ჩვენი კლასიკოსის ცხოვრება...

...სად არის ჩვენი 82 წლის Sturm und Drang-ის პლეიადის ლირიკული ძეგლი.

ქართველი მიტრიდატი ალექსანდრე. მანანა ორბელიანი.

...

ის თითქოს იძახოდა:

Я в дольный мир вошел как в
Театр взвовоспноменный погас.
И я один пишь мрак уревожу,
Живом огнем крылатых глаз.

...

ოჯახიშვილი,
დახუნძლიანა,
ტეხნიკა,
ეკონომია.

...

ვალი არასაშვილი

სანდრო ცირეკიძე და შალვა კარმელი

...

Я, тот посыльный, что в Новый год
Оранжев нам несет, дыша
в башнях оледенелых.

...

ვარამ გაბაშ

ბიბლიოგრაფია

სანდრო ცირეკიძე. პოეზის კრება ლექსების ციკლი 1924 წ.

...

რის და საზოგადოებ არ გაქვავებია პოეზიას და ვორებას, როგორც კლასიკოსები და ილია ზდანევიჩი. ამ ფრთის წინამძღოლობდა ვადიმ შერშენევიჩი, რომელიც შემდეგ იმ ალენისტებში ჩაეწერა და ბოლომდე მეთაურობს ცნებისმიერ მიმართულებას. ყოველ შემთხვევაში პოეზიაში ისე სჩანს, თითქოს ერთიან თანამედროვენი უფრო მეტ როლს ავლენენ დიდად ბურლიუკს და ველემირ ხლებნიკოვს. დასრულდება ამ რეალს მისცა ფრანგულმა და დადაიზმა, რომელმაც ფრანგულ ფორმაში ჩამოისხა ის ძიება და ვულგური სტიქია რომელიც შეიძლება ფორმალურად უფრო რუსებმა დაიწყეს, უფრო შვეიცარის გამოკვეთით. იდეა და ფორმა ჯერ კიდევ ბრესტულ რეჟიმის და ლაფორგის შემოთავაზებლეს. გრიგოლ ცეცხლაძის „პოეტის ვეფხში" უთუოდ აღსანიშნავია ახალი ხაზი, ქართულ პოეზიაში, თავისებური ირონია და ლექსის მოგრება. მართალია ხანდისხან არის ნაივობაც და ირონია გადადის იუმორში, მაგრამ უმთავრესს ტონებში გრიგოლ ცეცხლაძე მაინც გამარჯვებულია: შეიძლება პირდაპირ შედეგი იყოს მისი „ცეცხლი დღე ტუტილისში". იმჯერად, რომ გრიგოლ ცეცხლაძეს მარტო ორიგინალობის სურვილი კი არ აწუხებს. არამედ ამის მიღწევაცა. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ის უფრო დაიწმენდს ხმას და დაიმორჩილებს ტემპს: ყოველ შემთხვევაში მისი სახით ძლიერი კონკურენტი გვეჩნდათ ფუტურიზმის დეკლარაციით გატაცებულ ახალგაზრდობას...

ქრონიკა

ზაქარია ფალიაშვილი. ზაქარია ფალიაშვილმა დასწერა და სახელმწიფო ოპერაში დაიდგა ოპერა „დაისი". ხალხი ოპერას ათერებული ესწრება ორ კვირაში წყვიდა ექსპერ.

სიუჟეტი ოპერის ძალიან მარტივია, თუ ოპერამ სავსებით ვერ გაიმარჯვა შეიძლება სწორედ ამის ბრალი იყოს.

კ. მარჯანიშვილმა ამ ოპერის დადგმაში დიდი ოსტატობა გამოიჩინა. მისივე ხელმძღვანელობით დახატული ვ. სიდამონ ერისთავის დეკორაციები მშვენიერ შთაბეჭდილებას სტოვებენ.

გრიგოლ რობაქიძის ახალი დრამა. გრიგოლ რობაქიძემ დასწერა ახალი დრამა „მალშტრემ". აქვს სურათად, ავტორმა თავისი ახალი დრამა წაიკითხა ქართულ დრამის რეჟისორებისა და მსახიობთა წრეში.

დამსწრებზე დრამამ დიდი შთაბეჭდილება დასტოვა.

განზრახულია მოკლე ხანში რუსთაველის თეატრში კ. მარჯანიშვილმა დადგას ეს პიესა და აგრეთვე პარალელურად რუსეთის ერთ ერთ თეატრში. გაიგზავნის დასადგმელად.

დრამა შემდეგ ნაწილებიდან შესდგება: 1, ფენამენოლოგია, 2. Amor fati, 3. კეთხოვანთა დედოფალი, 4. დადაისტების მოედანი. 5. ეცნო აზეფი.

„ბარრიკადის" ერთ-ერთ შემდეგ ნომერში დაიბეჭდება „დადაისტების მოედანი".

წიგნი კ. მარჯანიშვილზე. ხელოვანთა მთავარ კომიტეტს განზრახული აქვს გამოსცეს წიგნი რეჟისორ კოტე მარჯანიშვილზე: წიგნში დახასიათებული იქნება კოტე მარჯანიშვილის როლი მსოფლიო და ქართულ თეატრალურ შემოქმედებაში. ამ წიგნისათვის კოტე მარჯანიშვილის პორტრეტებს ხატავენ: მოსე თოიძე, ქ. სიდამონ ერისთავი, ი. გამრეკელი, ი. შარლემანი და ვერა ლებედევა.

შამილი ეკრანზე. ტიციან ტაბიძე ამზადებს კინოსთვის შამილის სცენარის: ეკრანზე მიცემული იქნება მთელი შამილის ეპოქა და ძველი ტფილისი: სახელმწიფო კინოსექციასთან ტიციან ტაბიძე აწარმოებს მოლაპარაკებას, რომ შეიყვანონ ეს სცენარი ახლო-მომავალში დასადგმელად.

2. იანვარი. 2 იანვარი ტრადიციული დღეა ქართულ თეატრის. ამ დღისათვის მზადდებოდა „ვეფხის ტყაოსანი", რომელსაც სდგამდა კოტე მარჯანიშვილი. მაგრამ ვერ მოესწრო. ეხლა დაიდგმება მალიერის პიესა. ამ დღეს მთავრობათა კავშირი სცემს დიდ ტანიან ჟურნალს „სახიობა", რომელშიაც იქნებიან მოთავსებული წერილები ქართულ თეატრზე და დადგმულ წარმოდგენების ფოტოგრაფიული სურათები. ჟურნალის რედაქტორია: აკაკი ფაღავა.

1. ტოლლერის ახალი პიესა. რეჟისორი ალ. ახმეტელი ამზადებს ქართულ სცენაზე დასადგმელად ს. ტოლლერის პიესას „ივგენი უბედური". პიესას სთარგმნის ვარამ გაგელი.

სახელმ. გამომცემლობაში. სახელმწიფო გამომცემლობის ლიტერატურის სექტორი ამ მოკლე ხანში გამოუშვებს დაბეჭდილ შემდეგ წიგნებს: ვაჟა-ფშაველა მე-II ტომი, ალ. ყაზბეგის ორ ტომათ, აკაკი წერეთელს II ტომათ და ივ. მაჩაბლის ნათარგმნ შექსპირის 8 ტრაგედიას.

გრიგოლ ცეცხლაძის წიგნი. დაიბეჭდა და გამოვიდა გრიგოლ ცეცხლაძის ლექსების წიგნი „პოეტის ვეფხი". წიგნი უმთავრესად შესდგება დაუბეჭდავ ლექსებიდან. არის მოხდენილი ფორმატისა და ლამაზად გამოცემული. წიგნს დართული აქვს ახალგაზრ ი. გამრეკელის დახატული გ. ცეცხლაძის პორტრეტი.

ქართული კალენდარი. სახელმწიფო გამომცემლობამ გამოუშვა გასაყიდათ ქართული კალენდარი 1924 წ. კალენდარი შეადგინა 3. ჩუმბაძემ.

რედაქტორი: **ტიციან ტაბიძე.**

საქართველოს რესპუბლიკის წითელ ჯვრის საზოგადოების

ახლად გახსნილი

სტამბა

დუმბაძის სახელობის ქ. № 3

(ყოფილი ველიამინოვისა.)

იღებს ყოველგვარ სასტამბო და სალითოგრაფიო შეკვეთებს

შესრულება სწრაფად და სუფთად

იღებს შეკვეთებს საკანცელარიო ნივთების დამზადებისთის

წით. ჯვრის პრეზიდიუმი

სახელმწიფო შემნახველი შრომის

კასები

ამ დღეებში იწყო მოქმედება სახელმწიფო შემნახველმა კასებმა.

ძირითადი დანიშნულება შემნახველი შრომის კასებისა არის დაცვა პროლეტარიატის ნაოფლარისა გაფასებისაგან

გაუმჯობესება, რომელსაც მიაღწია საბჭოთა ხელისუფლებამ მრეწველობის გამოცოცხლების დარგში და აგრეთვე სახალხო მეურნეობის აღდგენის საქმეში, იძლევა ამ უკანასკნელ წლებში მშრომელთა მდგომარეობის გაუმჯობესების საშუალებას.

მშრომელთა მოთხოვნილებანი საგრძნობლად გაფართოვდა.

თუ უწინ პურის ულუფის მიღება ოცნებას წარმოადგენდა, ეხლა ფეხსაცმელის, ტანისამოსის და სხვა მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება მორიგ საქმეთ ითვლება.

ამისთვის საჭიროა მომჭირნეობა ნაოფლარისა, მაგრამ მანეთის კურსი ეცემა და მოგროვილი ფული არ არის საკმარისი გაძვირებულ საქონლის შესაძენად.

მუშათა და გლეხთა მთავრობამ, რომელიც იცავს მშრომელთა ინტერესებს, გახსნა შემნახველი შრომის კასები.

თუ მშრომელი შემნახველ კასაში შეიტანს ფულს, ის დაზღვეულია გაფასებისაგან

შეიტანს რა კასაში 20 მილიონს, ერთი თვის შემდეგ შემტანი მიიღებს იმდენ მილიონებს, რამდენიც ღირს ის საქონელი, რომლის ყიდვაც მას შეეძლო ერთი თვის წინეთაც 20 მილიონათ.

გაიზრდება ფასები საქონელზე, და მუშაც მიიღებს იმდენათვე გადიდებულ ფულის ნიშნებს კასიდან.

მას გარდა შეტანილ ფულში შემტანს ეძლევა 3 პროცენტი.

სახელმწიფო შემნახველი შრომის კასები არამც თუ აზღვევს მუშების ნაოფლარს, ამასთანავე ის იძლევა საშუალებას ჯამაგირის დაზოგვით ხარჯვისა. ემინიათ რა მანეთის გაფასებისა და საქონლის გაძვირებისა, მუშები და მოსამსახურეები იჩქარიან აღებული ფულით რაც შეიძლება მალე შეიძინონ საქონელი, რაც იწვევს საქონლის გაძვირებას. ეხლა არ არის საჭირო შრომის ნაოფლარის დახარჯვის სიჩქარე.

რაც ფული შეტანულია კასებში, მისი ფასი არ ეცემა: ყველას შეუძლია თავის დროზე იყიდოს ის, რაც ესაჭიროება.

შემნახველი კასები პირველ რიგში გაიხსნება მუშ თა რაიონებში.

შემნახველი შრომის კასები მოწოდებულია ემსახუროს პირველ რიგში მშრომელთ. ისინი მოაწყობენ მუშაობას ისე, რომ უფრო ხელმისაწდომი იყოს მუშა-კაცი ათვის. იმუშავებს იმ დროს, როცა მშრომელს შეუძლია კასაში მისვლა, შეიტანოს ან მიიღოს ფულები დაუბრკოლებლად.

შემნახველი კასები, შეაგროვებენ რა ფულს, დაეხმარებიან საბჭოთა სახელმწიფოს შეამციროს ახალი ქაღალდის ფულების გამოშვება, ე. ი. დაეხმარებიან იმაში, რომ მანეთის კურსი გახდეს უფრო მტკიცე, რაც საჭიროა მთელი სახალხო მეურნეობისათვის და პირველ რიგში მშრომელი ხალხისთვის.

დააზღვიეთ თქვენი ნაოფლარი. მოათავსეთ ფულები შემნახველ კასებში.

კასა გაიხსნა ა. წ. 15 ოქტომბრიდან ხაზინასთან.

მართველი კასის გამგე ბახტაძე.

განზრახულია გამოისცეს

1924 წლის 2 იანვრიდან

სრულიად საქართველოს მშრომელთა კულტურული კავშირის ჟურნალი სასცენო ხელოვნებისა

„ს ა ხ ი ო ბ ა“

რომელშიაც მოთავსებული იქნება: თეორიული და პრაქტიკული ხასიათის წერილები შესახებ სასცენო ხელოვნებისა, საზოგადოთ და კერძოთ—ქართული სცენისა; ავრეთვე—სცენის მოღვაწეთა სურათები, ფელეტონები, სხვა და სხვა ნახატები, დრამატიული ნაწარმოებნი, ბიბლიოგრაფია, რეცენზიები და სხვა.

ჟურნალში მონაწილეობას მიიღებენ ყველა ჩვენი მწერლები და თეატრის მოღვაწენი.

რედაქტორი: აკაკი ფაღავა.

გამომცემელი: სრულიად საქართველოს მშრომელთა კავშირის საბჭო.

რედაქციის მისამართი: [illegible] № 21.—[illegible]

სავალდებულო დადგენილება № 46
ტფილისის აღმასრულებელ კომიტეტისა

24 დეკემბერს 1923 წ.

[illegible]

1) [illegible]

შენიშვნა: [illegible] 1923 წ. 17 მარტის № 5 სავალდებულო დადგენილებით.

2) [illegible]

შენიშვნა: [illegible]

3) [illegible]

1	ხარისხის სავაჭროებს		6	ჩერ.	მან.
2	„	„	12	„	„
3	„	„	20	„	„
4	„	„	30	„	„
5	„	„	40	„	„

შენიშვნა: პურით, ხორცით, თევზით და მწვანილეულობით სავაჭროებისათვის დაწესდეს 50 პროც. შეღავათი.

4) [illegible]

1) [illegible]

2) [illegible] 12 საათ.

3) [illegible] 8 საათ.

4) [illegible] 7 საათ. [illegible] 6 საათ.

5) [illegible]

შენიშვნა: [illegible]

6) [illegible]

7) [illegible]

[illegible]

[illegible] გრ. 811 1—1

განცხადება.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის
მმართველობა

ამით აცხადებს, რომ **1924** წ. იანვრის **10** დილის **10** საათ. **ტფილისის სალიკვიდაციო საწყობში,** (გორის ქუჩა)

— დაიწყება —

საჯარო ვაჭრობა

მ ტვირთებისა და ბარგების, აგრეთვე ნაპოვნ და დავიწყებულ ნივთების გასასყიდათ, რომლებიც არ მოუთხოვნიათ სხვა და სხვა სადგურებზე.

ქვემ. დ ნაჩვენებია ნომრები ამანათებისა და ადრესატები გასასყიდ ტვირთების და აგრეთვე ბაგაჟის №№

დაწვრილებით ცნობები ბარგების კუთვნილების შესახებ შეიძლება მიღებულ იქნას ტფილისის სალიკვიდაციო
ი
საწყობში **საჯარო ვაჭრობის** დაწყებამდე.

1. მოუკითხავი ბარგების გამომგზავნი სადგურის ნიშნებით № №: 134861 თელავი, 7219—ტფილისი, 176246—ხაშური, 172049—ბორჯომი, 23284 გურჯაანი, 54091—ერივანი და 144776—ხაშური.

2. მოუკითხავი ტვირთები ადრესატების ნიშნებით № №: 4319—მომთხოვნელს, 38962—მომთხოვნელს, 169591—მომთხოვნელს, 49223—მომთხოვნელს, 118056—упред. Касп. флот., 118055—მასვე, 25841—მომთხოვნელს, 646017—მასვე, 197360—მასვე, 93648—წყლის ოლქის ტეხნიკოსს—ბურჯანაძეს, 125915—მომთხოვნს, 253931—მასვე, 253930 მასვე, 461—გოკაევს, 50051—მომთხოვნელს, 4304—მასვე, 1209—მასვე, 20848—ვაჭაძეს, 256676—კარპოპოვს СОВЗАН კანის რწმუნებულს, 66975—მურადოვს, 54144—ოხიპოვს, 136292—სახელმწიფო ბიბლიოთეკა, 114032—Закраикому Ц. Р. К. К. С. М., 1499525—გაგაჩკორს.

უსაბუთო ნაპოვნი ნივთები აქტით №657, ნაპოვნი ნივთი № 467, ნაპოვნი ნივთი 468, ნაპოვნი ნივთი ნომერი 466, ნაპოვ ი ნივთი ნომ. 3713, რკინის ბოჭკები ფეხსაცმელებით ნომერი 36183, მარილი, ქერი და ხის ნახშირი აქტით ნომ. 62, ნაპოვნი ნივთები ნომერი 113—ხიმინდი, ნომ. 124—ტანისამოსი ძველი, ნომერი 685—ლობიო, ნომერი 676—ხორბალი და ქერი და ნომერი 334—ხამინაო ნივთები.

სტამბა გაზეთ „ზარია ვოსტოკა“-სი, კრუზენშტერნის ქუჩა № 4.

ნებადართულია ლიტერატურის და გამომცემლობის მთავ. მართველობის მიერ № 944 ტირაჟი 1800.